

Likvideret af Kreml

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 321

Del artikel: [f](#) [t](#) [in](#)

Poul Funder Larsen

Likvideret af Kreml - Jagten på den russiske opposition fra Trotskij til Navalnyj

Gyldendal.2025. 244 sider illustreret. 240 kr.

Af *Kresten Søe*

Indhold og opbygning

I sovjettiden blev vendingen "våde job" ofte brugt som omskrivning for drab på politiske modstandere foretaget af landets magtfulde sikkerhedstjeneste.

Efter Sovjetstatens opløsning blev begrebet under lovløsheden anvendt i forbindelse med de mange mafiaklaners indbyrdes rivalisering. Ja sågar også i opgør med myndighederne eller i de tilfælde, hvor man ind imellem gjorde fælles sag magthaverne.

Både blandt russiske forbrydere og i sikkerhedstjenesternes verden er begrebet "det våde job" reelt en omskrivning for voldeligt overfald og drab begået både i ind- og udland.

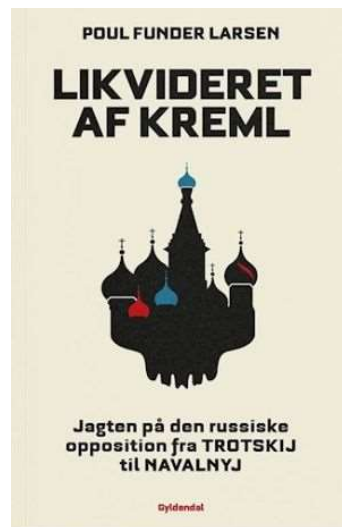
Funder Larsen følger den politiske gren af disse drab og mishandlinger gennem Ruslands politiske historie fra zartiden og videre gennem Sovjetstaten til dennes opløsningen i 1991. Hertil suppleres i et spor op gennem nutiden med Putins stadig strammere greb om magtapparatet. Her er bogens udgangspunkt Aleksej Navalnyj død i fængslet 2024 og den nuværende krig i Ukraine.

En historisk og en nutidig kæde af likvideringer og overfald

Fremstillingen bygger både på relevant litteratur i en liste sidst i bogen og en række interviews med nøglepersoner foretaget af Funder Larsen selv.

Sidste kapitel er en dramatisk gennemgang af de politiske attentater og snigmords historie, som også kommer lidt ind på USA, Iran og Israels rolle desangående efterfulgt af et bud på de aktuelle vestlige muligheder for at imødegå Ruslands og Putins accelererende foretagsomhed på området.

Den historiske del udgøres blandt andet af en redegørelse for en række eksempler på forløb og baggrund i Sovjetstatens opgør med både den royale og den divergerende kommunistiske opposition i udlandet.

Kapitlerne igennem suppleres en række likvideringer og mord med bagmændene og deres metoder. Her præsenteres læseren for en kæde af likvideringer af blandt andet Trotskij til terror, udrensninger, folkedrab på millioner i 1930'erne samt vilkårlige henrettelser og massedeportationer. En udvikling, der blev fulgt op efter krigen, hvor Stalins paranoia fortsatte med død, henrettelser og indespærring af mistænkte, der i reglen som tidligere blev afsluttet med, at systemets udnævnte bøddler blev sendt samme vej som led i en endelig oprydning.

Putin-perioden som den primære

Funder Larsen følger i bogens primære del Putin og hans håndlangere i magtapparatets jagt på dissidenter, åbenmundede afhoppere og andre oppositionelle kræfter.

Vi hører her også om de enkelte aktører og deres modis operandi i ind- og udland. På samme måde fremlægges de bagvedliggende formål, der også omfatter fremadrettet afskrækkelse for at lukke munden på ligesindede.

Bogens nutidige del rummer således en glimrende redegørelse for Ukraines historie med tilbageblik landets placering mellem fx Polen og Rusland samt deporteringer og massedrab i Stalin perioden, hvor 5 millioner ukrainere helt bevidst blev sultet ihjel af partiapparatet under kollektiviseringen.

Her udbygger forfatteren med de mange - af de fleste nok knap så kendte - excesser under Khrusjtjov, der var førstesekretær i Ukraine fra 1938, inden han greb ledelsen i Sovjetunionen i 1953-64.

Med denne forhistorie fører Funder Larsen linjerne helt op til den igangværende krig mellem Rusland og Ukraine på baggrund af udvikling i begge lande efter Sovjets opløsning.

Yderligere fortæller Funder Larsen her om Ruslands stigende radikaliserings på den direkte vej mod decideret terror efter Putins magtovertagelse. De våde job indebærer nu ikke blot politiske modstandere og afhoppere men også journalister/skribenter, meningsdannere og erhvervsfolk i ind- og udland

Fremstilling, struktur og niveau

Fremstillingens ofte hæsblæsende spring fra begivenhed til begivenhed kan en del steder give et noget ustruktureret indtryk. Derudover øges abstraktionsniveauet ofte unødigt af forfatterens ordrige billedprægede sprog med indforståede betegnelser. Endelig bidrager også en forkærlighed for indskudte elementer og lange hovedsætninger.

Dermed er dog bestemt ikke sagt, at bogen er uinteressant men blot, at fremstillingen ind i mellem stiller unødvendige krav til forhåndsviden.

Poul Funder Larsen er vidende i sit emne, ligesom udgivelsen også fagligt fremstår velresearchet.

Sidst med ikke mindst fortæller bogen også et brutalt og skræmmende stykke nutidig historie, der står yderst aktuelt i kraft af den accelererende russiske statsterrorisme, krigen i Ukraine og det deraf følgende stigende nylige fokus på dansk beredskab.

[Historie-online.dk, den 25. juni 2025]

SE RELATEREDE ARTIKLER